

Kópavogsbær

Ársreikningur 2018

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og áritun bæjarstjórnar og bæjarstjóra.....	1
Áritun óháðs endurskoðanda	2
Rekstrarreikningur 2018.....	5
Efnahagsreikningur 31. desember 2018.....	6 - 7
Yfirlit um sjóðstreymi.....	8
Skýringar og lykiltölur.....	9 - 24
Yfirlit viðauka.....	25 - 26
Yfirlýsing um stjórnarhætti.....	27

Skýrsla og áritun bæjarstjórnar og bæjarstjóra

Rekstrartekjur sveitarfélagsins á árinu 2018 námu 32.142 m.kr. samkvæmt rekstrarreikningi fyrir A og B hluta en fjárhagsáætlun gerði ráð fyrir rekstrartekjum að fjárhæð 30.758 m.kr. Rekstrartekjur A-hluta námu 30.533 m.kr. en fjárhagsáætlun hafði gert ráð fyrir rekstrartekjum að fjárhæð 29.189 m.kr. Rekstrarniðurstaða sveitarfélagsins samkvæmt rekstrarreikningi A og B hluta var jákvæð um 1.292 m.kr. en samkvæmt fjárhagsáætlun með viðaukum var gert ráð fyrir 798 m.kr. jákvæðri rekstrarniðurstöðu. Rekstrarniðurstaða A-hluta var jákvæð um 1.176 m.kr. en fjárhagsáætlun m/viðaukum gerði ráð fyrir jákvæðri niðurstöðu að fjárhæð 459 m.kr. Eigið fé samkvæmt samanteknum efnahagsreikningi A og B hluta í árslok 2018 nam 27.340 m.kr. en eigið fé á A hluta nam 18.476 m.kr.

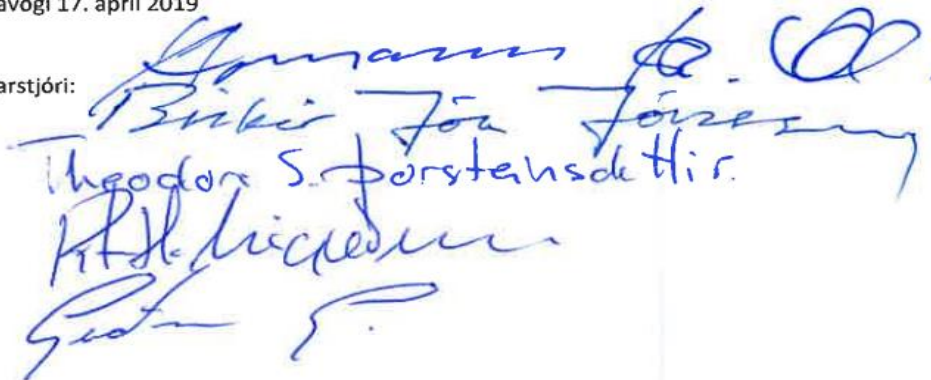
Laun og launatengd gjöld A og B hluta á árinu námu alls 16.384 m.kr. Fjöldi á launaskrá í árslok var 2.515 en meðal stöðugildi á árinu voru 1.944 að undanskyldum vinnuskóla og vinnuframlagi í nefndum. Laun og launatengd gjöld bæjarstjórnar, bæjarráðs og bæjarstjóra námu 132 m.kr. á árinu 2018.

Íbúar Kópavogsbæjar þann 1. desember 2018 voru 36.930 og fjölgaði þeim um 1.028 frá fyrra ári eða um 2,86%.

Ársreikningur Kópavogsbæjar fyrir árið 2018 er tilbúinn til endurskoðunar og afgreiðslu í bæjarstjórn.

Kópavogi 17. apríl 2019

Bæjarstjóri:

Björk Jón Jónsdóttir
Theodor S. Þorsteinsdóttir
Hilmar Þorsteinsson
Guðni S.

Ársreikningur Kópavogsbæjar fyrir árið 2018 hefur hlotið afgreiðslu bæjarstjórnar í samræmi við ákvæði 61.gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 og er staðfestur og áritaður við síðari umræðu í bæjarstjórn.

Kópavogi, 14. maí 2019

Áritun óháðs endurskoðanda

Endurskoðandi bæjarins mun árita ársreikninginn samhliða áritun bæjarstjórnar við síðari umræðu í bæjarstjórn.

Rekstrarreikningur ársins 2018

Rekstrartekjur:	Skýr.	A-hluti			A og B hluti		
		Ársreikningur 2018	Áætlun 2018 með viðaukum	Ársreikningur 2017	Ársreikningur 2018	Áætlun 2018 með viðaukum	Ársreikningur 2017
Skatttekjur		24.949.384	24.597.003	23.305.154	24.869.733	24.526.075	23.229.372
Framlög jöfnunarsjóðs		1.439.926	1.213.200	1.422.382	1.439.926	1.213.200	1.422.382
Aðrar tekjur	3	4.143.856	3.378.501	3.886.079	5.832.241	5.019.216	5.656.993
	18	30.533.167	29.188.704	28.613.615	32.141.901	30.758.491	30.308.747
Rekstrargjöld:							
Laun og launatengd gjöld	19	16.294.566	16.185.187	15.833.154	16.383.595	16.281.036	15.909.871
Breyting lífeyrisskuldbindingar	14,19	1.113.350	900.233	686.828	1.113.350	900.233	686.828
Annar rekstrarkostnaður		9.614.797	8.818.858	8.317.528	10.290.728	9.176.407	8.759.454
		27.022.713	25.904.278	24.837.511	27.787.673	26.357.676	25.356.153
Afskriftir	7,22,23	1.259.356	1.199.950	1.217.697	1.477.771	1.414.691	1.432.438
		1.259.356	1.199.950	1.217.697	1.477.771	1.414.691	1.432.438
Rekstrarniðurstaða án fjárm.tekna og fjárm.gjalda		2.251.098	2.084.476	2.558.407	2.876.457	2.986.123	3.520.156
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld):	20	(1.484.396)	(1.625.478)	(1.297.036)	(2.012.134)	(2.188.042)	(1.756.135)
Óreglulegar tekjur							
Söluhagnaður:		409.015		416.636	427.759		416.636
		409.015		416.636	427.759		416.636
Rekstrarniðurstaða	21	1.175.717	458.998	1.678.007	1.292.081	798.082	2.180.656

Efnahagsreikningur

EIGNIR

Skýr.	A-hluti		A og B hluti	
	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2017	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2017
Fastafjármunir:				
Varanlegir rekstrarfjármunir:				
Fasteignir	27.440.856	26.667.860	42.331.844	34.120.041
Götur, lönd, veitukerfi og hafnarmannvirki	17.750.539	16.902.611	22.002.731	21.267.013
Vélar, áhöld og tæki	150.630	122.648	154.680	125.078
Leigð eign	15	141.152	141.152	
	6,22,23,24	45.483.178	43.693.120	64.630.407
				55.512.131
Áhættufjármunir og langtímakröfur:				
Eignarhlutir í félögum	8,25	2.469.759	2.361.696	949.842
Langtímakröfur	9,26,27	2.787.110	1.549.059	2.802.106
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	9	2.453.649	2.175.342	0
		7.710.518	6.086.098	3.751.948
				2.451.197
Fastafjármunir samtals		53.193.696	49.779.217	68.382.355
				57.963.328
Veltufjármunir:				
Skammtímakröfur:				
Óinnheimtar tekjur	10	3.016.597	3.747.022	3.016.597
Næsta árs afborganir langtímakrafna	9	189.864	72.118	189.864
Næsta árs afborganir krafna á eigin fyrirtæki	9	122.844	104.023	0
Aðrar skammtímakröfur		398.709	504.585	423.865
Handbært fé	12	112.018	139.003	148.633
		3.840.033	4.566.750	3.778.960
				4.512.559
Veltufjármunir samtals		3.840.033	4.566.750	3.778.960
				4.512.559
Eignir samtals		57.033.729	54.345.967	72.161.315
				62.475.887

Eignir utan efnahagsreiknings 13

31. desember 2018

SKULDIR OG EIGIÐ FÉ

Skýr.	A-hluti		A og B hluti		
	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2017	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2017	
EIGIÐ FÉ					
Eiginfjárreikningur.....	28	18.475.821	17.471.384	27.339.651	19.215.644
Hlutdeild minnihluta í dótturfélagi.....		0	0	65.744	65.744
Skuldbindingar:					
Lífeyrisskuldbinding	14,29	8.655.004	7.562.884	8.655.004	7.562.884
Leiguskuldir.....	15,33	105.881		105.881	
		8.760.885	7.847.560	8.760.885	7.847.560
Langtímaskuldir:					
Skuldir við lánastofnanir	30,31	21.085.854	21.774.109	26.988.192	27.796.854
		21.085.854	21.774.109	26.988.192	27.796.854
Skammtímaskuldir:					
Skuldir við lánastofnanir		1.035.351	110.976	1.035.351	110.976
Næsta árs afborganir langtímaskulda	30,31	2.578.553	2.134.616	2.780.279	2.342.325
Næsta árs afb. lífeyrisskuldbindingar.....	29	305.906	284.676	305.906	284.676
Næsta árs afbörgun leiguskuldar	15,33	35.271		35.271	
Aðrar skammtímaskuldir		4.756.090	5.007.323	4.850.036	5.096.785
		8.711.170	7.252.915	9.006.843	7.550.086
Skuldir og skuldbindingar samtals		38.557.909	36.874.583	44.755.920	43.194.499
Skuldir og eigið fé samtals		57.033.729	54.345.967	72.161.315	62.475.887
Skuldbindingar og ábyrgðir utan efnahags	34,35,36				

Yfirlit um sjóðstreymi

	A-hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2018	Áætlun 2018 með viðaukum	Ársreikningur 2017	Ársreikningur 2018	Áætlun 2018 með viðaukum	Ársreikningur 2017
Rekstrarhreyfingar:						
Hagnaður (tap) ársins	1.175.717	458.998	1.678.007	1.292.081	798.082	2.180.656
Söluhagnaður eigna						
Afskriftir fastafjármuna 6,7,22,23	1.259.356	1.199.950	1.217.697	1.477.771	1.414.691	1.432.438
Verðbætur og gengismunur	564.506	645.730	311.120	770.695	839.782	418.081
Vextir og verðbætur, eigin fyrirtæki	(161.384)	(146.266)	(161.308)			
Tap (hagnaður) vegna lóða o.fl. 3	(1.103.177)		(955.627)	(1.121.920)		(955.627)
Breyting lífeyrisskuldbindingar 29	1.113.350	900.233	686.828	1.113.350	900.233	686.828
Veltufé frá rekstri	2.848.368	3.058.645	2.776.717	3.531.976	3.952.788	3.762.375
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:						
Óinnheimtar tekjur, (hækkun) lækkun	730.424	507.128	(6.497)	730.424	507.128	(6.497)
Aðrar skammtímakr., (hækkun), lækkun	87.056	149.000	101.834	104.584	139.401	111.147
Skammtímaskuldir, hækkun (lækkun)	673.142	(1.000.000)	259.171	665.745	(1.013.292)	229.801
Samtals	1.490.622	(343.872)	354.508	1.500.754	(366.763)	334.451
Handbært fé frá rekstri	4.338.990	2.714.773	3.131.226	5.032.730	3.586.025	4.096.827
Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárfesting í varanl rekstrarfjármunum 22,23	(3.089.374)	(3.229.000)	(2.259.256)	(3.652.615)	(3.709.000)	(2.449.521)
Yfirtöku- og gatnagerðargj og söluv íbúða	1.103.177		538.991	1.121.920		538.991
Seldir rekstrarfjármunir	9.831		416.636	29.646		416.636
Fjárfest í eignarhlutum	(108.063)	(106.500)	(51.500)	(56.563)	(55.000)	
Langtímakröfur, breyting	(1.323.643)	190.791	226.489	(1.329.418)	190.791	(413.529)
Fjárfestingarhreyfingar	(3.408.072)	(3.144.709)	(1.128.640)	(3.887.029)	(3.573.209)	(1.907.422)
Fjármögnunarhreyfingar						
Tekin ný langtímalán	2.113.893	2.000.000		2.019.573	2.000.000	
Afborganir langtímal. og uppgreiðslur	(2.954.871)	(1.722.494)	(1.968.091)	(3.181.612)	(2.059.938)	(2.172.318)
Eigin fyrirtæki, breyting	(116.924)	116.816				
Framlög						
Skuldir við lánastofnanir						
Fjármögnunarhreyfingar	(957.903)	394.322	(1.968.091)	(1.162.039)	(59.938)	(2.172.318)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(26.984)	(35.614)	34.495	(16.337)	(47.121)	17.086
Handbært fé í ársbyrjun	139.003	70.931	104.507	164.970	97.848	147.883
Handbært fé í árslok	112.018	35.317	139.003	148.633	50.727	164.970

Skýringar

Upplýsingar um sveitarfélagið

1. Kópavogsbær er sveitarfélag á höfuðborgarsvæðinu og voru íbúar 36.930 þann 1. desember 2018. Skrifstofa sveitarfélagsins er að Digranesvegi 1, Kópavogi.

Sveitarstjórnarlög nr. 138/2011 kveða á um grundvallarþætti í stjórnsýslu og starfsemi sveitarfélaga.

Grundvöllur reikningsskilanna

2. Ársreikningur Kópavogsbæjar fyrir árið 2018 hefur að geyma ársreikning fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og samantekinn ársreikning fyrir alla starfsemi þess, þ.e. A og B hluta, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða að öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Hér er um að ræða Aðalsjóð, en auk hans Eignasjóð, Byggingarsjóð M.K. og Þjónustumiðstöð. Til B hluta teljast stofnanir sem að stofni til eru fjármagnaðar með þjónustutekjum. Stofnanir sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Fráveita, Vatnsveita, Hafnarsjóður, Húsnæðisnefnd Kópavogs, Bílastæðasjóður og Tónlistarhús Kópavogs.

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitastjórnarlög, lög um ársreikninga, reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitafélaga og auglýsingar ráðuneytis sveitastjórnarmála um reikningshald sveitafélaga. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Stöður í efnahagsreikningi milli rekstrareininga í A hluta og viðskipti milli þeirra eru felld út í ársreikningi A hluta. Í ársreikningi fyrir A og B hluta eru felldar út stöður í efnahagsreikningi og viðskipti milli allra rekstrareininga sveitarfélagsins. Af viðskiptum milli rekstrareininga sveitarfélagsins má nefna álagða fasteignaskatta, húsaleigu Eignasjóðs og önnur innbyrðis viðskipti vegna kaupa á vöru og þjónustu. Þá er einnig um að ræða reiknaða vexti milli langtímalána Aðalsjóðs og annarra rekstrareininga.

Reikningsskilaaðferðir

Innlausn tekna

3. Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð niðurfærsla vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna teljast útsvör, fasteignaskattur og framlag úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, auk annarra tekna sem hafa ígildi skatta, svo sem lóðarleiga.

Tekjur af sölu þjónustu og vöru eru færðar þegar afhending hefur farið fram.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við höfuðstól og skilmála vaxtaberandi krafna. Arðstekjur eru færðar til tekna þegar réttur til þeirra hefur myndast.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna reiknast sem mismunur á söluverði og bókfærðu verði og færist til tekna eða gjalda í rekstrarreikningi. Mismunur á úthlutuðum byggingarrétti og kostnaði við uppkaup lands vegna þeirra lóða sem til úthlutunar eru færast með sama hætti sem söluhagnaður meðal annarra tekna í rekstrarreikningi. Álögð gatnagerðargjöld eru færð til lækkunar á kostnaði við nýframkvæmdir gatna, sbr. skýr.4.

Færsla gjalda

4. Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfurettur seljanda hefur myndast.

Verðlags- og gengisviðmið

5. Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi í árslok 2018. Eignir og skuldir sem bundnar eru verðlagsvísitölu eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag í ársbyrjun 2019. Áfallinn gengismunur, vextir og verðbætur á höfuðstól eigna og skulda eru færðar í rekstrarreikning.

Varanlegir rekstrarfjármunir

6. Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Fjárfestingar vegna gatnagerðarframkvæmda eru eignfærðar að frádregnum álögðum gatnagerðargjöldum.

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðar á gangverði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirbyggjandi leigusamningum sé það lægra. Þessar lóðir og lendur eru endurmetnar á hverjum reikningsskiladegi. Endurmat lóða og lendna er fært á eiginfjárreikning.

Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna annarra en leigðra eigna

7. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími rekstrarfjármuna greinist þannig:

Fasteignir.....	20 - 100 ár
Veitukerfi og hafnarmannvirki.....	33 - 40 ár
Gatnakerfi.....	33 ár
Vélar, áhöld og tæki.....	5 - 12 ár

Eignarhlutir í félögum

8. Eignarhlutir í félögum og stofnframlög í byggðasamlögum og eigin fyrirtækjum eru færðir á kostnaðarverði. Framlög sveitarfélagsins til byggðasamlaga og ýmissa verkefna teljast hluti kostnaðar vegna viðkomandi málaflökks.

Eignfært er á árinu 2018 framlag til Tónlistarhúss Kópavogs 51,5 millj.kr. og framlög til Sorpu 56,6 m.kr.

Langtímakröfur

9. Langtímakröfur eru færðar til eignar í samræmi við lánskjör. Næsta árs og gjaldfallnar afborganir langtímakrafna eru færðar í efnahagsreikning meðal veltufjármuna.

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjors A-deildar á árinu 2018 er færð til eignar og er framlag í lífeyrisaukasjóð gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð gjaldfært á 20 árum. Er þetta gert í samræmi við ákvæði reglugerðar 212/2015.

Óinnheimtar skatttekjur og aðrar kröfur

10. Óinnheimtar skatttekjur og aðrar kröfur eru færðar niður til að mæta almennri áhættu sem fylgir kröfueign sveitarfélagsins, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennri áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

Ófrágengnar íbúðir

11. Í árslok 2018 átti Húsnæðisnefnd Kópavogs þrettán ófrágengnar íbúðir.

Handbært fé

12. Sjóðir, bankainnstæður og markaðsverðbréf teljast til handbærs fjár.

Eignir utan efnahagsreiknings

13. Fjárfesting sem átti sér stað fyrir ársbyrjun 2002 í landi sem ekki er leigt út og umferðarmannvirkjum er ekki færð til eignar í efnahagsreikningi.

Lífeyrisskuldbinding

14. Áætluð lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna bæjarfélagsins er færð sem langtímaskuld í efnahagsreikningi í árslok 2018. Breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi samanber skýringu 29.

Leiguskuldir

15. Í maí 2018 var gerður leigusamningur um húsnæðið að Fannborg 6 og er samningurinn upphaflega til 5 ára. Samningurinn er færður til eignar og skuldar á núvirði lágmarksleigugreiðslna vegna hans út leigutímann. Við útreikning á núvirði leigugreiðslna er miðað við áætlaða ávöxtunarkröfu leigusala, eða aðra ávöxtunarkröfu sem notuð er til að meta verðmæti eignar út frá sjóðstreymi hennar.

Langtímaskuldir

16. Langtímaskuldir eru færðar í efnahagsreikning í árslok eins og lánskjör segja til um. Næsta árs afborganir langtímaskulda eru færðar meðal skammtímaskulda.

Fjárhagsáætlun

17. Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2018 með viðaukum sem bæjarsjórn hefur samþykkt er birt sem samanburðarfjárhæð í rekstrarreikningi, yfirliti um sjóðstreymi og skýringum. Gerð er grein fyrir upphaflega samþykktu fjárhagsáætlun, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með skýringum í skýringum 38 og 39.

Rekstrartekjur

18. Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2018	Áætlun 2018	Ársreikningur 2017	Ársreikningur 2018	Áætlun 2018	Ársreikningur 2017
Skatttekjur:						
Útvar	21.545.272	21.255.480	20.126.494	21.545.272	21.255.480	20.126.494
Fasteignaskattur	3.039.872	2.914.978	2.806.071	2.960.222	2.844.050	2.730.289
Lóðarleiga	364.240	426.545	372.589	364.240	426.545	372.589
Skatttekjur samtals	24.949.384	24.597.003	23.305.154	24.869.733	24.526.075	23.229.372
Jöfnunarsjóður:						
Framlag vegna grunnskóla	467.258	440.982	420.300	467.258	440.982	420.300
Framlag vegna sérþarfa fatlaðra	142.172	124.350	139.512	142.172	124.350	139.512
Framlag vegna nýbúafræðslu	37.148	36.010	30.160	37.148	36.010	30.160
Framlag vegna tónlistaskóla	40.297	41.340	43.484	40.297	41.340	43.484
Önnur framlög	753.052	570.518	788.926	753.052	570.518	788.926
	1.439.926	1.213.200	1.422.382	1.439.926	1.213.200	1.422.382
Skatttekjur og jöfnunarsjóður samtals	26.389.310	25.810.203	24.727.536	26.309.660	25.739.275	24.651.754
Aðrar tekjur:						
Þjónustutekjur o.fl.	3.449.694	3.378.501	3.347.089	5.138.079	5.019.216	5.118.003
Terkjufærsla vegna lóðaúthlutana o.fl.	694.162	0	538.991	694.162	0	538.991
Aðrar tekjur samtals	4.143.856	3.378.501	3.886.079	5.832.241	5.019.216	5.656.993
Rekstrartekjur samtals	30.533.167	29.188.704	28.613.615	32.141.901	30.758.491	30.308.747

Laun og launatengd gjöld

19. Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur	Áætlun	Ársreikningur	Ársreikningur	Áætlun	Ársreikningur
	2018	2018	2017	2018	2018	2017
		m/viðaukum			m/viðaukum	
Laun	12.775.714	12.698.610	11.963.504	12.848.509	12.777.420,0	12.026.074
Launatengd gjöld	3.388.758	3.356.019	3.119.740	3.404.742	3.372.862	3.133.638
Uppgjör við Brú lífeyrissj. starfsm. Sveitarfélaga *).....	0	0	638.856	0	0	638.856
Annar starfsmannakostnaður.....	130.094	130.558	111.054	130.344	130.754	111.303
Laun og launatengd gjöld án br. á líf.skuldb.....	16.294.566	16.185.187	15.833.154	16.383.595	16.281.036	15.909.871
Breyting lífeyrisskuldbindingar.....	1.113.350	900.233	686.828	1.113.350	900.233	686.828
Laun og launatengd gjöld samtals	17.407.916	17.085.420	16.519.982	17.496.945	17.181.270	16.596.699

*) Sjá skýr. 29

Í lok árs 2018 voru 2.515 manns á launaskrá. Meðal fjöldi stöðugilda á árinu var 1.944 að undanskildum vinnuskóla og nefndarstörfum.

Laun og launatengd gjöld bæjarstjórnar, bæjarráðs og bæjarstjóra námu 132 millj. kr. á árinu 2018.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

20. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur	Áætlun	Ársreikningur	Ársreikningur	Áætlun	Ársreikningur
	2018	2018	2017	2018	2018	2017
Vaxtatekjur.....	(54.509)	(25.820)	(154.276)	(55.083)	(25.820)	(155.014)
Vaxtagjöld	1.160.093	1.177.697	1.330.739	1.332.978	1.391.216	1.522.168
Vextir og verðbætur á eigin fyrirtæki.....	(161.383)	(154.729)	(161.308)	0	0	0
Verðbóttagjöld / (tekjur).....	552.675	644.330	301.168	746.720	838.646	408.268
Gengistap / (hagnaður).....	8.992	0	6.733	8.992	0	6.733
Hagnaður af eignarhlutum.....	(21.473)	(16.000)	(26.019)	(21.473)	(16.000)	(26.019)
	1.484.396	1.625.478	1.297.036	2.012.134	2.188.042	1.756.135

21. Heildaryfirlit um rekstur

Rekstur málaflokka Aðalsjóðs, stofnana og fyrirtækja greinist þannig:

Aðalsjóður:	Ársreikningur			Áætlun	Ársreikningur
	2018			2018	2017
	Niðurstaða				
	Gjöld	Tekjur	(nettó)	(nettó)	(nettó)
Skatttekjur	40.123	27.008.240	26.968.118	26.498.376	25.289.806
Félagsþjónusta.....	4.008.960	666.623	(3.342.337)	(3.180.315)	(2.875.148)
Heilbrigðismál.....	1.899	0	(1.899)	(1.899)	(1.835)
Fræðslu- og uppeldismál.....	16.498.731	1.313.025	(15.185.706)	(14.735.960)	(13.980.163)
Menningarmál.....	674.965	137.951	(537.014)	(514.961)	(519.140)
Æskulýðs- og íþróttamál.....	5.082.647	2.029.343	(3.053.304)	(2.966.933)	(2.733.696)
Brunamál og almannavarnir.....	277.885	0	(277.885)	(257.700)	(263.377)
Hreinlætismál.....	464.874	471.949	7.075	29.346	(51.254)
Skipulags- og byggingarmál.....	453.113	329.072	(124.040)	(193.625)	(120.737)
Umferðar- og samgöngumál.....	1.133.595	2.743	(1.130.852)	(996.087)	(914.370)
Umhverfismál.....	391.511	1.156	(390.354)	(349.566)	(332.133)
Atvinnumál.....	61.924	0	(61.924)	(90.323)	(19.698)
Framlög til B-hluta fyrirtækja.....	42.000	0	(42.000)	(42.000)	(42.000)
Sameiginlegur kostnaður.....	2.224.710	665.144	(1.559.566)	(1.509.401)	(2.172.637)
Lífeyrisskuldbinding, breyting.....	1.113.350	0	(1.113.350)	(900.233)	(686.828)
Fjármagnsliðir (nettó).....	(463.917)	0	463.917	454.049	166.546
Aðalsjóður samtals	32.006.368	32.625.246	618.878	1.242.768	743.336
A hluta stofnanir:					
Eignasjóður.....	4.539.999	5.088.287	548.288	(627.941)	623.113
Byggingarsjóður M.K.....	21.208	23.593	2.385	0	3.792
Þjónustumiðstöð.....	517.333	523.499	6.166	(132.285)	307.767
Innri færslur A- hluti.....	(7.315.324)	(7.315.324)	0	2.355	0
	(2.236.784)	(1.679.945)	556.840	(757.871)	934.671
A hluti samtals	29.769.584	30.945.299	1.175.717	484.898	1.678.007
	Ársreikningur			Áætlun	Ársreikningur
	2018			2018	2017
	Niðurstaða			Niðurstaða	
	Gjöld	Tekjur	(nettó)	(nettó)	(nettó)
B hluta fyrirtæki:					
Fráveita Kópavogs.....	623.965	891.096	267.131	436.094	493.863
Vatnsveita Kópavogs.....	603.604	710.628	107.025	118.612	137.694
Hafnarsjóður Kópavogs.....	68.887	72.776	3.888	6.106	11.990
Húsnæðisnefnd Kópavogs.....	783.632	577.962	(205.669)	(165.754)	(96.396)
Bílastæðasjóður Kópavogs.....	3.089	80	(3.009)		
Tónlistarhús Kópavogs.....	91.160	38.159	(53.001)	(55.973)	(44.502)
Innri færslur A og B hluta.....	(681.967)	(681.967)	0	0	0
A og B hluti samtals	31.258.864	32.553.953	1.292.081	823.982	2.180.656

Varanlegir rekstrarfjármunir

A hluti

22. Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir	Götur, veitukerfi og hafnarmannvirki	Vélar, áhöld og tæki	Leigð eign	Samtals	Ársreikningur 2017
Heildarverð 1.1.	38.480.049	20.272.160	342.736	0	59.094.944	56.835.689
Áður afskrifað.....	(11.812.189)	(3.369.548)	(220.088)	0	(15.401.825)	(14.012.119)
Bókfært verð 1.1.	26.667.860	16.902.611	122.648	0	43.693.120	42.823.570
Viðbætur á árinu.....	2.164.544	1.492.615	54.331	141.152	3.852.642	2.358.008
Selt og fært út á árinu.....	(622.116)	0	(9.831)	0	(631.947)	(98.753)
Afskrifað á árinu	(769.432)	(473.407)	(16.517)	0	(1.259.356)	(1.217.697)
Endurmat lóða og lendna.....	0	(171.280)	(0)	0	(171.280)	(172.009)
Bókfært verð 31.12.	27.440.856	17.750.539	150.630	141.152	45.483.178	43.693.120

A og B hluti

23. Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir	Götur, veitukerfi og hafnarmannvirki	Vélar, áhöld og tæki	Leigð eign	Samtals	Ársreikningur 2017
Heildarverð 1.1.	46.914.947	32.353.564	349.304	0	79.617.814	77.168.295
Afskrifað áður	(12.794.906)	(11.086.551)	(224.226)	0	(24.105.683)	(22.480.065)
Bókfært verð 1.1.	34.120.041	21.267.013	125.078	0	55.512.131	54.688.229
Viðbót á árinu.....	2.689.366	1.528.572	56.793	141.152	4.415.883	2.548.273
Selt og fært út á árinu.....	(641.931)		(9.831)	0	(651.762)	(98.753)
Afskrifað á árinu	(838.837)	(621.573)	(17.360)	0	(1.477.770)	(1.432.438)
Endurmat.....	7.003.206	(171.280)	(0)	0	6.831.926	(193.180)
Bókfært verð 31.12.	42.331.844	22.002.731	154.680	141.152	64.630.407	55.512.131

Á árinu 2017 var samþykkt kauptilboð í eignir bæjarins að Fannborg 2, 4 og 6. Þar sem frágangur kaupsamnings frestaðist var samningurinn ekki bókaður á því ári. Á árinu 2018 var hins vegar gengið frá viðskiptunum og eru þau bókuð í uppgjörinu.

Á árinu 2018 eru fasteignir Húsnæðisnefndar Kópavogs endurmetnar þannig að þær eru bókaðar á fasteignamati sem tók gildi 1. janúar 2019.

24. Bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna bæjarfélagsins, fasteignamat og brunabótamat greinist þannig í árslok:

A hluti	Fasteignamat	Bruna- bótamat	Bókfært verð	Ársreikningur 2017
Leikskólar	3.723.460	5.185.445	2.887.424	2.745.763
Skólar	16.987.950	24.498.750	8.720.441	8.186.065
Íþróttamannvirki	9.728.450	12.993.040	10.635.426	10.293.703
Aðrar eignir	9.315.689	12.972.391	5.197.566	5.442.329
	39.755.549	55.649.626	27.440.856	26.667.860
Lóðir, lönd og götur	3.137.196	0	17.750.539	16.902.611
Vélar, áhöld og tæki	0	0	150.630	122.648
Leigð eign	0	0	141.152	
Samtals A hluti	42.892.745	55.649.626	45.483.178	43.693.120

B hluti	Fasteignamat	Bruna- bótamat	Bókfært verð	Ársreikningur 2017
Félagslegar íbúðir	14.505.750	11.294.220	14.505.750	7.054.376
Tónlistarhús Kópavogs (eignahluti 77,85%)	415.500	690.350	385.238	397.804
			14.890.988	7.452.180
Veitukerfi	0	0	3.857.447	3.992.576
Hafnarmannvirki	0	0	394.745	371.825
			4.252.192	4.364.401
Vélar, áhöld og tæki	0	0	4.049	2.430
Samtals B hluti	14.921.250	11.984.570	19.147.229	11.819.012
Samtals A og B hluti	57.813.995	67.634.196	64.630.407	55.512.131

Á árinu 2008 var nýtt heimild 31. greinar laga nr. 3/2006 um ársreikninga til sérstaks endurmatss fasteigna í eigu Húsnaðisnefndar Kópavogs. Endurmatið fólst í að hækka bókfært verð húsnaðis til samræmis við fasteignamatssverð þeirra. Þetta sérstaka endurmat nam samtals 2.511 millj. kr. á árinu 2008. Vegna breytinga á fasteignamati var sérstakt endurmat þessara fasteigna lækkað um 38 millj. kr. í ársreikningi 2009, um 660 millj. kr. í ársreikningi 2010, hækkað um 374 millj.kr. í ársreikningi 2011 en hækkað um 7 millj.kr. í ársreikningi 2012. Ekkert endurmat hefur verið gert síðan þá en vegna aðstæðna á húsnaðismarkaði gaf bókfært verð íbúða ekki rétta mynd af efnahag. Því er bókfært verðmæti íbúða nú hækkað í fasteignamat og verður svo á næstu árum. Endurmatið í þessu uppgjöri nemur kr. 7.003 milljónum. Endurmat lóða og lendna sem sveitarfélagið hefur leigutækjur af nam á árinu 171 millj.kr. til lækunar. Endurmat þessara eigna færast á móti á eiginfjárreikning, sbr. skýr. nr. 27.

Áhættufjármunir og langtímakröfur:

25. Eignarhlutir í félögum greinast þannig:

	Eignarhlutur	A hluti Bókfært verð	A og B hluti Bókfært verð	A hluti 2017	A+B hluti 2017
Dótturfélög:					
Tónlistarhús Kópavogs, stofnframlög.....	77,85%	1.028.000	0	976.500	0
Húsnaðisnefnd Kópavogs, stofnframlög.....	100,00%	491.917	0	491.917	0
		1.519.917	0	1.468.417	0
Önnur félög:					
Brunabótafélag Íslands.....	8,70%	0	0	0	0
Fjárskiptafélagið Rjúpnahæð ehf.....	100,00%	0	0	0	0
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.....	5,52%	488.254	488.254	488.254	488.254
Strætó bs., stofnframlag.....	14,60%	96.563	96.563	96.563	96.563
Sorpa bs.....	13,80%	94.601	94.601	38.038	38.038
Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins bs., stofnframlag.....	14,43%	235.624	235.624	235.624	235.624
Vatni ehf.....	100,00%	30.800	30.800	30.800	30.800
Músik og saga ehf.....	100,00%	4.000	4.000	4.000	4.000
		949.842	949.842	893.279	893.279
		2.469.759	949.842	2.361.696	893.279

26. Langtímakröfur í árslok 2018 sundurliðast þannig:

Óinnheimtar skatttekjur:

Útsvör.....	985.000
Fasteignagjöld.....	40.000
	1.025.000
Niðurfærsla sbr. skýr. nr. 27.....	(1.125.000)
	(100.000)
Ríkissjóður.....	286.000
Fyrirframreiddur kostnaður skýr. 29, Brú lífeyrissjóður.....	1.849.675
Næsta árs afborgun fyrirframreiðslu.....	71.067
Verðbréf og aðrar kröfur.....	870.232
Vanskil.....	(9.456)
	860.776
Næsta árs afborganir.....	(109.341)
	751.435
Langtímakröfur samtals.....	2.787.110

		Ársreikningur 2017	
A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
985.000	985.000	690.000	690.000
40.000	40.000	40.000	40.000
1.025.000	1.025.000	730.000	730.000
(1.125.000)	(1.125.000)	(1.025.000)	(1.025.000)
(100.000)	(100.000)	(295.000)	(295.000)
286.000	286.000	286.000	286.000
1.849.675	1.849.675	0	0
71.067	71.067		
870.232	885.228	1.335.178	1.344.036
(9.456)	(9.456)	(10.452)	(10.452)
860.776	875.772	1.324.726	1.333.584
(109.341)	(109.341)	(61.666)	(61.666)
751.435	766.431	1.263.059	1.271.917
2.787.110	2.802.106	1.549.059	1.557.917

Afborganir af verðbréfaeign í árslok greinast þannig á næstu ár:

Gjaldfallið.....	9.456
Næsta ár.....	109.341
Næsta árs afborgun skuldabréfa.....	118.797
Árið 2019.....	
Árið 2020.....	124.285
Árið 2021.....	155.948
Árið 2022.....	154.402
Árið 2023.....	152.856
Síðar.....	163.944
	870.232
Næsta árs afborganir langtímakrafna m/fyrirframreiðslu samtals.....	189.864

		Ársreikningur 2017	
A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
9.456	9.456	10.452	10.452
109.341	109.341	61.666	61.666
118.797	118.797	72.118	72.118
		143.106	143.106
124.285	124.345	257.766	257.825
155.948	156.384	247.822	248.244
154.402	154.907	243.327	243.749
152.856	153.570		
163.944	177.225	371.038	378.994
870.232	885.228	1.335.178	1.344.036
189.864	189.864	72.118	72.118

Niðurfærsla krafna

27.

Niðurfærsla krafna greinist þannig:

Niðurfærsla í ársbyrjun	1.025.000
Gjaldferð niðurfærsla á árinu	100.000
Niðurfærsla í árslok	1.125.000

		Ársreikningur 2017	
A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
1.025.000	1.025.000	730.000	730.000
100.000	100.000	295.000	295.000
1.125.000	1.125.000	1.025.000	1.025.000

Breyting á niðurfærslu krafna á árinu 2018 er færð til lækkunar á skatttekjum í rekstrarreikningi kr. 56 millj. og kr. 44 milljónir til breytingar á niðurfærslu dráttarvaxatekna.

Eigið fé

28. Yfirlit um eiginfjárreikninga:

	Ársreikningur 2018		Ársreikningur 2017	
	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
Eigið fé 1.1.	17.471.384	19.215.644	15.965.386	17.228.168
Endurmat lóða og lendna skv. álitu 2/2010.....	(171.280)	(171.280)	(172.009)	(172.010)
Niðurfært endurmat húsnæðisnefndar.....	0	7.003.206	0	(21.171)
Rekstrarniðurstaða ársins	1.175.717	1.292.081	1.678.007	2.180.656
Eigið fé 31.12.	18.475.821	27.339.651	17.471.384	19.215.644

Lífeyrisskuldbinding

29. Samkvæmt mati á áunnum lífeyrissréttindum sjóðfélaga í Lífeyrissjóði starfsmanna Kópavogsbæjar nam skuldbinding A og B hluta 8.961 millj.kr. í árslok 2018 miðað við 2% ársvesti og hækkaði hún um 1.113 millj.kr. á árinu. Breyting á lífeyrisskuldbindingunni á árinu 2018 greinist þannig:

	Ársreikningur 2018		Ársreikningur 2017	
	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
Lífeyrisskuldbinding 1.1.	7.847.560	7.847.560	7.160.732	7.160.732
Breyting á lífeyrisskuldbindingu á árinu	1.113.350	1.113.350	686.828	686.828
Lífeyrisskuldbinding í árslok	8.960.910	8.960.910	7.847.560	7.847.560
Skammtímahluti lífeyrisskuldbindinga (næsta ár).....	305.906	305.906	284.676	284.676
Langtímahluti lífeyrisskuldbindinga.....	8.655.004	8.655.004	7.562.884	7.562.884
Lífeyrisskuldbinding í árslok	8.960.910	8.960.910	7.847.560	7.847.560
Til greiðslu næstu 1 - 5 árin.....	1.608.161	1.608.161	1.481.789	1.481.789
Til greiðslu næstu 6 - 10 árin.....	1.672.925	1.672.925	1.595.356	1.595.356
Til greiðslu næstu 11 - 15 árin.....	1.441.237	1.441.237	1.788.818	1.788.818
	4.722.323	4.722.323	4.865.963	4.865.963
Til greiðslu næstu 16 árin og síðar.....	4.238.587	4.238.587	2.981.597	2.981.597
Lífeyrisskuldbinding í árslok.....	8.960.910	8.960.910	7.847.560	7.847.560

Samkvæmt reglugerð um Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar greiðir bæjarsjóður árlega aukaframlag til lífeyrissjóðsins miðað við lífeyrsgreiðslur til sjóðfélaga. Á árinu 2018 nam þetta aukaframlag bæjarsjóðs 343 millj.kr.

Samkomulag við Brú lífeyrissjóð vegna A deildar

Þann 19. september 2016 gerðu Bandalag háskólamanna, BSRB og Kennarasamband Íslands, annars vegar og fjármála- og efnahagsráðherra og Samband íslenskra sveitarfélaga hins vegar, með sér samkomulag um breytingar á skipan lífeyrismála opinberra starfsmanna. Breytingarnar voru samþykktar á Alþingi með lögum nr. 127/2016 en þær fela meðal annars í sér breytingu á réttindaávinnslu lífeyrissjóðs í A-deild LSR og Brúar (Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga) úr jafnri réttindaávinnslu í aldurstengda auk þess sem lífeyristökualdur er hækkaður úr 65 árum í 67 ár. Við breytingar eru réttindi virkra sjóðfélaga tryggð með sérstökum framlögum til sjóðanna af hálfu launagreiðenda.

Samhliða því gerðu fjármála- og efnahagsráðherra og Samband íslenskra sveitarfélaga með sér samning um fjármögnun lífeyrisskuldbindinga A-deilda LSR og Brúar með fjárfraðslu til sjóðanna, dags. 19. september 2016. Samkvæmt 8. gr. samningsins var hann gerður meðal annars með þeim fyrirvara að hann skyldi öðlast gildi gagnvart einstökum sveitarfélögum og aðilum þeim tengdum við samþykkt stjórnar viðkomandi aðila á uppgjöri þeirra á skuldbindingum sem myndast í A-deild Brúar.

Á árinu 2017 voru samþykkt bráðabirgðaákvæði (nr. 792/2017) við reglugerð nr. 1212/2015 þar sem mælt er fyrir um reikningshaldslega meðferð ofangreinds uppgjors. Í febrúar 2018 samþykkti bæjarsjórn Kópavogs samkomulag um uppgjör við Brú á grundvelli ofangreinds og var samkomulagið undirritað í mars 2018. Uppgjörmið miðaði við tryggingafræðilega stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017.

Samkvæmt samkomulagi við lífeyrissjóðinn nemur heildarframlagið 2.631 millj.kr. Um er að ræða framlag í jafnvægisjóð, lífeyrisaukasjóð og varúðarsjóð. Skipting þess er eflurfarandi:

- 597,4 millj.kr. framlag í jafnvægisjóð sem ætlað er að koma áfallinni stöðu Brúar í jafnvægi, framlagið er gjaldfært að fullu á árinu 2017.
- 1.835,8 millj.kr. framlag í lífeyrisaukasjóð til að mæta framtíðarskuldbindingu vegna lífeyrisauka, framlagið er gjaldfært á 30 árum frá 1. júní 2017.
- 197,5 millj.kr. framlag í varúðarsjóð sem ætlað er að styðja við lífeyrisaukasjóð, framlagið er gjaldfært á 20 árum frá 1. júní 2017.

Fyrirframgreidd framlög vegna uppgjors við Brú lífeyrissjóð eru færð til eignar í efnahagsreikningi á meðal langtímakrafna en sá hluti sem verður gjaldfærður á árinu 2019 er færður á meðal veltufjármuna. Gjaldfærslur vegna ársins 2018 eru færðar meðal launa og launatengdra gjalda í rekstrarreikningi.

Gjaldfærslur vegna uppgjörins og staða fyrirframreiðslunnar greinast svona fyrir árin 2017 og 2018:

A hluti	Jafnvægisjóður	Lífeyrisauka-sjóður	Varúðarsjóður	Samtals
Gjaldfært á árinu 2017.....	-597.400.193	-35.695.488	-5.760.341	-41.455.829
Skuld við Brú lífeyrissjóð 31.12.2017.....	-597.400.193	-35.695.488	-5.760.341	-41.455.829
Uppgjör við Brú lífeyrissjóð.....	597.400.193	1.835.767.929	197.497.416	2.033.265.345
Gjaldfært á árinu 2018.....	0	-61.192.260	-9.874.872	-71.067.132
Staða fyrirframreiðslu 31.12.2018.....	0	1.738.880.181	181.862.203	1.920.742.384
Fyrirframreiðsla greinist þannig í efnahagsreikningi:				
Næsta árs gjaldf. færð meðal veltufjármuna.....	0	61.192.260	9.874.872	71.067.132
Langtímahluti fyrirframreiðslu.....	0	1.677.687.921	171.987.331	1.849.675.252
Samtals í efnahagsreikningi.....	0	1.738.880.181	181.862.203	1.920.742.384

A og B hluti	Jafnvægisjóður	Lífeyrisauka-sjóður	Varúðarsjóður	Samtals
Gjaldfært á árinu 2017.....	-597.400.193	-35.695.488	-5.760.341	-41.455.829
Skuld við Brú lífeyrissjóð 31.12.2017.....	-597.400.193	-35.695.488	-5.760.341	-41.455.829
Uppgjör við Brú lífeyrissjóð.....	597.400.193	1.835.767.929	197.497.416	2.033.265.345
Gjaldfært á árinu 2018.....	0	-61.192.260	-9.874.872	-71.067.132
Staða fyrirframreiðslu 31.12.2018.....	0	1.738.880.181	181.862.203	1.920.742.384
Fyrirframreiðsla greinist þannig í efnahagsreikningi:				
Næsta árs gjaldf. færð meðal veltufjármuna.....	0	61.192.260	9.874.872	71.067.132
Langtímahluti fyrirframreiðslu.....	0	1.677.687.921	171.987.331	1.849.675.252
Samtals í efnahagsreikningi.....	0	1.738.880.181	181.862.203	1.920.742.384

Langtímaskuldir

30. Breyting langtímalána á árinu greinist þannig:

A hluti	Ársreikningur 2018			Samtals	Ársreikningur
	Óverðtryggð lán	Verðtryggð lán	Gengistryggð lán		2017 Samtals
Staða lána í ársbyrjun	4.790.000	18.909.725	209.000	23.908.725	25.533.019
Lán flutt af B-hluta fyrirtæki á árinu 2018.....		113.893		113.893	
Ný lán.....	1.000.000	1.000.000		2.000.000	
Afborganir af lánum.....	(126.667)	(2.755.818)	(72.386)	(2.954.871)	(1.968.091)
Verðbætur og gengismunur	0	584.829	11.831	596.660	343.798
Langt.sk. samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir.....	5.663.333	17.852.629	148.444	23.664.406	23.908.725
Næsta árs afborganir.....	(286.667)	(2.217.664)	(74.222)	(2.578.553)	(2.134.616)
	5.376.666	15.634.965	74.222	21.085.854	21.774.109
Meðalvextir í árslok	5,25%	4,10%	0,21%		
Óverðtryggt/Verðtryggt/Gengistryggt.....	23,93%	75,44%	0,63%		
A og B hluti samtals	Óverðtryggð lán	Verðtryggð lán	Gengistryggð lán	Samtals	2017 Samtals
Staða lána í ársbyrjun	4.790.000	25.140.445	209.000	30.139.445	31.859.112
Stofnframlög frá Íbúðalánasjóði.....		19.572		19.572	
Ný lán.....	1.000.000	1.000.000		2.000.000	
Afborganir af lánum	(126.667)	(2.982.559)	(72.386)	(3.181.612)	(2.170.983)
Verðbætur og gengismunur	0	779.236	11.831	791.067	451.049
Langt.sk. samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir.....	5.663.333	23.956.694	148.445	29.768.472	30.139.178
Næsta árs afborgun	(286.667)	(2.419.390)	(74.222)	(2.780.279)	(2.342.325)
	5.376.666	21.537.304	74.222	26.988.192	27.796.854
Meðalvextir í árslok	5,25%	3,78%	0,21%		
Óverðtryggt/Verðtryggt/Gengistryggt.....	19,0%	80,5%	0,5%		

31. Afborganir af langtímaskuldum í árslok greinast þannig á næstu ár:

	A hluti		A og B hluti		Ársreikningur 2017	
	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
Næsta ár.....	2.578.553	2.780.279	2.134.616	2.342.325	2.134.616	2.342.325
Eftir 2 ár.....	1.627.817	1.831.946	6.506.615	6.716.602	6.506.615	6.716.602
Eftir 3 ár.....	1.596.528	1.793.682	1.355.673	1.567.999	1.355.673	1.567.999
Eftir 4 ár.....	1.642.180	1.800.601	1.327.414	1.533.193	1.327.414	1.533.193
Eftir 5 ár.....	5.242.370	5.403.412	1.371.843	1.539.930	1.371.843	1.539.930
Eftir 6 ár og síðar.....	10.977.159	16.130.741	11.212.565	16.439.130	11.212.565	16.439.130
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	23.664.607	29.740.661	23.908.725	30.139.178	23.908.725	30.139.178

32. Afborganir næstu ára af langtímaskuldum A hluta og samantekins A og B hluta skiptist sem hér segir í afborganir gengistryggðra lána og vísitölutryggðra lána:

	A hluti		A og B hluti	
	Krónu	Gengistryggð	Krónu	Gengistryggð
	lán	lán	lán	lán
Næsta ár.....	2.504.330	74.222	2.706.057	74.222
Eftir 2 ár.....	1.553.595	74.222	1.757.724	74.222
Eftir 3 ár.....	1.596.328	0	1.793.682	0
Eftir 4 ár.....	1.642.180	0	1.800.601	0
Eftir 5 ár.....	5.242.370	0	5.403.412	0
Eftir 6 ár og síðar.....	10.977.159	0	16.130.529	0
Samtals.....	23.515.962	148.444	29.592.005	148.444

33. Sveitarfélagið hefur gert einn leigusamning um fasteign sem er færður til skuldar í árslok 2018 sbr. skýringu 15. Leigusamningurinn er tengdur vísitölu neysluverðs og greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Staða samnings í árslok.....	137.780	137.780
Verðbætur samnings.....	3.372	3.372
Næsta árs afborgun.....	(35.271)	(35.271)
Langtímahluti samnings.....	105.881	105.881

Núvirtar leigugreiðslur samnings:

	A hluti	A og B hluti
Árið 2019.....	35.271	35.271
Árið 2020.....	33.591	33.591
Árið 2021.....	31.992	31.992
Árið 2022.....	30.468	30.468
Árið 2023.....	9.830	9.830
	141.152	141.152

Skuldbindingar utan efnahagsreiknings

34. Í árslok 2018 hvíldu á bæjarsjóði ábyrgðarskuldbindingar gagnvart nokkrum félagsamtökum o.fl., upphaflega að fjárhæð 40 millj.kr. Framreiknaðar námu efirstöðvar þessara skuldbindinga í árslok 22 millj.kr.

Þá hvíla á bæjarsjóði ábyrgðir vegna seldra verðbréfa vegna lóðaúthlutana. Um er að ræða einfalda ábyrgð bæjarsjóðs sem fellur úr gildi við fohheldi fasteignar. Í árslok 2018 námu efirstöðvar þessara bréfa um 355 millj. kr.

Samkvæmt reglugerð um Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbajar greiðir bæjarsjóður árlega aukaframlag til lífeyrissjóðsins miðað við lífeyrsgreiðslur til sjóðfélaga. Sjá skýringu 29.

35. Bæjarsjóður ber 100% ábyrgð á skuldbindingum allra þeirra rekstrareininga sem falla undir samantekinn ársreikning þennan nema vegna Tónlistarhúss Kópavogs þar sem bæjarsjóður ábyrgist 77,85% af skuldbindingum félagsins.

Bæjarfélagið er auk þess í hlutfallslegri ábyrgð vegna eignaraðildar að ýmsum byggðasamlögum, svo sem vegna Sorpu bs., Strætó bs. og Slökkviliðs höfuðborgarsvæðisins.

36. Vatnsendamál

Hinn 25. apríl 2014 var Kópavogsbæ birt stefna af hálfu hluta erfingja Sigurðar K. Hjaltsted fyrrum ábúanda á Vatnsenda. Aðalkrafa stefnanda er sú að Kópavogsbær greiði dánarbúi Sigurðar K. Hjaltsted kr. 74.811.389.954 vegna eignarnáms á landi í Vatnsenda árin 1992, 1998, 2000 og 2007. Málið var þingfest 5. nóvember 2014. Kópavogsbær tók til varna í málinu og krafðist sýknu af öllum kröfum stefnanda. Ágreiningur aðila snýst meðal annars um það hvort Kópavogsbæ hafi verið heimilt að ráðstafa eignarnámsbótum til þáverandi þinglýstra eigenda Vatnsenda. Málið er enn til meðferðar fyrir Héraðsdómi Reykjaness. Samhliða þessu eru rekin matsmál þar sem dómkvaddir matsmenn leggja mat á verðmæti þeirra réttinda sem Kópavogsbær tók eignarnámi í landi Vatnsenda árin 1992, 1998, 2000, 2007. Matsgerðir eru tilbúnar en hafa ekki verið afhentar.

Hinn 28. maí 2018 var Kópavogsbæ birt stefna af hálfu Þorsteins Hjaltsted, þáverandi ábúanda Vatnsenda. Í málinu gerði stefnandi þær dómkröfur að Kópavogsbær greiddi honum frekari eignarnámsbætur vegna eignarnáms þæjarins á landi úr Vatnsenda árið 2007. Aðalkrafa stefnanda er að fjárhæð kr. 5.631.000.000 og til viðbótar er gerð krafa um viðurkenningu á tilteknum réttindum sem byggt er á að leiði af eignarnámssátt frá 30. janúar 2007. Varakrafa stefnanda í málinu er að fjárhæð kr. 14.000.000.000. Málið var þingfest 30. maí 2018 og krafðist Kópavogsbær aðallega frávísunar málsins en til vara sýknu.

Þorsteinn Hjaltsted lést hinn 12. desember 2018. Ekki liggur fyrir hver verða afdrif þess dómsmáls sem hann höfðaði á hendur Kópavogsbæ í maímánuði 2018.

37. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í sveitarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða stjórn þessara aðila.

Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila á árinu náðu eingöngu til hefðbundinnar þjónustu sem sveitarfélagið veitir og opinberra gjalda sem lögð eru á tengda aðila. Viðskiptin eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilmálar og skilyrði viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

Lykiltölur

38. Lykiltölur fyrir A hluta - 5 ára yfirlit:

	Áætlun	Rauntölur				
	2018	2018	2017	2016	2015	2014
Í hlutfalli við rekstrartekjur						
Framlegð (EBITDA)	14%	15%	16%	17%	13%	14%
Rekstrarniðurstaða.....	2%	4%	6%	2%	-1%	0%
Veltufé frá rekstri	11%	9%	10%	10%	7%	8%
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	11%	10%	8%	7%	4%	7%
Heildarskuldir og skuldbindingar - skuldahlutfall ..	124%	126%	129%	142%	152%	160%
Önnur hlutföll						
Langt.sk. og skuldb.í hlutf. við veltufé frá rekstri (árafjöldi).....	10,22	10,48	10,67	11,87	20,09	17,90
Veltufé frá rek. í hlutf. við afb. skulda og skuldb.	1,79	0,96	1,41	2,23	0,34	0,27
Veltufjárhlutfall	0,59	0,44	0,63	0,67	0,61	0,41
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga						
Rekstrarjöfnuður síðustu þriggja ára		3.470.946	2.073.411	399.928	797.538	1.090.969
Skuldaviðmið	104%	94%	118%	131%	141%	149%
Í hlutfalli við rekstrartekjur						
Útsvar	73%	71%	70%	69%	69%	69%
Fasteignaskattur.....	10%	10%	10%	10%	10%	10%
Framlög jöfnunarsjóðs	4%	5%	5%	4%	5%	5%
Lóðarleiga	1%	1%	1%	1%	2%	2%
Skatttekjur samtals.....	88%	86%	86%	84%	86%	86%
Aðrar tekjur	12%	14%	14%	16%	14%	14%
	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Laun og launatengd gjöld.....	55%	53%	55%	53%	56%	53%
Lífeyrisskuldbinding, breyting	3%	4%	2%	5%	2%	3%
Annar rekstrarkostnaður.....	30%	31%	29%	30%	32%	32%
Framlegð (EBITDA)	14%	15%	16%	17%	13%	14%
Afskriftir	4%	4%	4%	5%	5%	6%
(Fjármunatekjur) og fjármagnsgjöld	6%	5%	5%	5%	6%	6%
Rekstrarniðurstaða af reglulegri starfsemi	2%	3%	4%	2%	-1%	0%
Óreglulegir liðir	0%	1%	1%	0%	0%	0%
Rekstrarniðurstaða.....	2%	4%	6%	2%	-1%	0%
Í þúsundum króna á íbúa						
Rekstur						
Skatttekjur.....	672	676	649	599	545	515
Aðrar tekjur	125	151	148	149	131	118
Laun og launatengd gjöld	442	441	441	400	376	338
Annar rekstrarkostnaður	240	260	232	223	215	204
Afskriftir	33	34	34	37	35	35
(Fjármunatekjur) og fjármagnsgjöld.....	44	40	36	37	43	38
Rekstrarniðurstaða af reglulegri starfsemi	13	21	35	18	-7	0
Óreglulegir liðir	0	11	12	0	0	0
Rekstrarniðurstaða	3	32	47	18	-7	0

38. Lykiltölur fyrir A hluta - 5 ára yfirlit:

	Áætlun	Rauntölur				
	2018	2018	2017	2016	2015	2014
Efnahagur						
Eignir	1.461	1.544	1.514	1.520	1.474	1.489
Eigið fé.....	472	500	487	453	446	476
Heildarskuldir og skuldbindingar	989	1.044	1.027	1.066	1.028	1.013
Langtíma skuldir	567	571	606	668	719	694
Sjóðstreymi						
Veltufé frá rekstri.....	84	77	77	73	44	48
Handbært fé frá rekstri.....	75	117	87	77	38	67
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	88	84	63	51	29	47
Íbúafjöldi						
Fjöldi íbúa í árslok	36.598	36.930	35.902	35.234	34.105	33.095

Lykiltölur

39. Lykiltölur fyrir A og B hluta - 5 ára yfirlit:

Í hlutfalli við rekstrartekjur

	Áætlun	Rauntölur				
	2018	2018	2017	2016	2015	2014
Framlegð (EBITDA)	17%	17%	18%	20%	16%	19%
Rekstrarniðurstaða.....	3%	4%	7%	4%	1%	3%
Veltufé frá rekstri	11%	11%	12%	13%	10%	8%
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	12%	11%	8%	8%	5%	8%
Heildarskuldir og skuldbindingar - skuldahlutfall ..	138%	139%	134%	156%	172%	186%

Önnur hlutföll

Langt.sk. og skuldb. í hlutf. við veltufé frá rekstri (árfjöldi).....	10,63	10,24	9,47	10,23	15,98	19,20
Veltufé frá rek.í hlutf.við afb. skulda og skuldb.	1,71	1,08	1,73	1,69	0,48	0,30
Veltufjárlutfall	0,52	0,42	0,60	0,64	0,55	0,36

Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga

Rekstrarjöfnuður síðustu þriggja ára		4.662.676	3.531.200	2.010.948	2.013.390	1.852.785
Skuldaviðmið	120%	108%	133%	146%	162%	175%
			118%			

Í hlutfalli við rekstrartekjur

Útvar	69%	67%	66%	65%	65%	64%
Fasteignaskattur.....	9%	9%	9%	9%	9%	9%
Framlög jöfnunarsjóðs	4%	4%	5%	4%	5%	4%
Lóðarleiga	1%	1%	1%	1%	2%	2%
Skatttekjur samtals.....	84%	82%	81%	79%	80%	79%
Aðrar tekjur	16%	18%	19%	21%	20%	21%
	100%	100%	100%	93%	100%	100%

Laun og launatengd gjöld.....	53%	51%	52%	50%	52%	49%
Lífeyrisskuldbinding, breyting	3%	3%	2%	4%	2%	3%
Annar rekstrarkostnaður.....	30%	32%	29%	29%	31%	31%
Framlegð (EBITDA)	17%	17%	19%	20%	16%	19%
Afskriftir	5%	5%	5%	5%	6%	6%
(Fjármunatekjur) og fjármagnsgjöld	7%	6%	6%	7%	8%	8%
Rekstrarniðurstaða af reglulegri starfsemi	3%	3%	6%	4%	1%	3%
Óreglulegir liðir	0%	1%	1%	0%	0%	0%
Rekstrarniðurstaða.....	3%	4%	7%	4%	1%	3%

Í þúsundum króna á íbúa

Rekstur

Skatttekjur.....	670	673	647	597	543	513
Aðrar tekjur	170	197	197	201	178	173
Laun og launatengd gjöld	445	444	443	402	377	340
Annar rekstrarkostnaður	250	279	244	234	226	213
Afskriftir	39	40	40	43	41	42
(Fjármunatekjur) og fjármagnsgjöld.....	60	54	49	52	59	53
Rekstrarniðurstaða af reglulegri starfsemi	23	23	49	34	5	20
Óreglulegir liðir	0	12	12	0	0	0
Rekstrarniðurstaða	23	35	61	34	5	20

39. Lykiltölur fyrir A og B hluta - 5 ára yfirlit:

Efnahagur

	Áætlun	Rauntölur				
	2018	2018	2017	2016	2015	2014
Eignir	1.693	1954	1.740	1.740	1.711	1.763
Eigið fé.....	527	740	535	489	467	487
Heildarskuldur og skuldbindingar	1.164	1212	1.203	1.249	1.242	1.274
Langtíma skuldir	728	731	774	842	921	937

Sjóðstreymi

Veltufé frá rekstri.....	109	95	105	102	69	80
Handbært fé frá rekstri.....	99	136	114	105	62	98
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	101	100	68	62	37	53

Íbúafjöldi

Fjöldi íbúa í árslok	36.598	36.930	35.902	35.234	34.105	33.095

40.

Yfirlit rekstraráætlana						
Sveitarsjóður - A-hluti			Samantekin reikningsskil A og B hluta			
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhagsáætlun með viðaukum
Tekjur						
Skatttekjur án framlaga jöfnunarsjóðs	24.597.003		24.597.003	24.526.075		24.526.075
Framlög jöfnunarsjóðs sveitarfélaga	1.213.200		1.213.200	1.213.200		1.213.200
Aðrar tekjur	3.378.501		3.378.501	5.019.216		5.019.216
	29.188.704		29.188.704	30.758.491		30.758.491
Gjöld						
Laun og launatengd gjöld	16.179.187	6.000	16.185.187	16.275.036	6.000	16.281.036
Breyring lífeyriskuldbindinga	900.233		900.233	900.233		900.233
Annar rekstrarkostnaður	8.798.958	19.900	8.818.858	9.156.507	19.900	9.176.407
	25.878.378	25.900	25.904.278	26.331.776	25.900	26.357.676
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	3.310.326	(25.900)	3.284.426	4.426.715	(25.900)	4.400.815
Afskriftir	1.199.950		1.199.950	1.414.691		1.414.691
Rekstrarniðurstaða fyrir fjármunaliði	2.110.376	(25.900)	2.084.476	3.012.024	(25.900)	2.986.124
Fjármuna tekjur og (-gjöld)	(1.625.478)		(1.625.478)	(2.188.042)		(2.188.042)
Rekstrarniðurstaða fyrir óvænta liði	484.898	(25.900)	458.998	823.982	(25.900)	798.082
Óvenjulegir liðir						
Rekstrarniðurstaða	484.898	(25.900)	458.998	823.982	(25.900)	798.082

Enginn viðauki var samþykktur á árinu

41.

Yfirlit sjóðstreymisáætlana						
	Sveitarsjóður - A-hluti			Samantekin reikningsskil A og B hluta		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhagsáætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Niðurstaða ársins	484.897	(25.900)	458.998	823.982	(25.900)	798.082
Liðir sem hafa ekki áhrif á sjóðsstr:						
Söluhagnaður eigna			0			0
Reiknaðar afskriftir	1.199.950		1.199.950	1.414.691		1.414.691
Verðbætur og gengismunur	645.730		645.730	839.782		839.782
Verðbætur - Eigin fyrirtæki	(146.266)		(146.266)			0
Breyting lífeyrisskuldbindinga	900.233		900.233	900.233		900.233
Veltufé frá rekstri	3.084.544	(25.900)	3.058.645	3.978.688	(25.900)	3.952.788
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:						
Birgðir, lækkun (hækkun)			0			0
Óinnheimtar tekjur, lækkun (hækkun)	507.128		507.128	507.128		507.128
Aðrar skammtímakr. lækkun (hækkun)	149.000		149.000	139.401		139.401
Skammtímasskuldir hækkun (lækkun)	-1.000.000		(1.000.000)	-1.013.292		(1.013.292)
Afborganir lífeyrisskuldbindinga			0			0
Breytingar	(343.872)	0	(343.872)	(366.763)	0	(366.763)
Handbært fé frá rekstri (til rekstrar)	2.740.672	(25.900)	2.714.773	3.611.925	(25.900)	3.586.025
Fjárfestingahreyfingar						
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjárm.	-3.229.000		(3.229.000)	-3.709.000		(3.709.000)
Söluverð seldra rekstrarfjármuna . . .			0			0
Eignarhlutir í félögum, breyting	-106.500		(106.500)	-55.000		(55.000)
Langtímakröfur, breyting	2.224.056	(2.033.265)	190.791	2.224.056	(2.033.265)	190.791
Fjárfestingahreyfingar	(1.111.444)	(2.033.265)	(3.144.709)	(1.539.944)	(2.033.265)	(3.573.209)
Fjármögnunarhreyfingar						
Tekin ný langtímalán		2.000.000	2.000.000		2.000.000	2.000.000
Afborganir langtímalána	-1.722.494		(1.722.494)	(2.059.938)		(2.059.938)
Viðskiptastaða við eigin ft., breyting .	116.816		116.816	0		0
Langtímaskuldir við eigin ft., breyting .	0		0	0		0
Önnur skammtímafjármögnun	0		0	0		0
Fjármögnunarhreyfingar	(1.605.678)	2.000.000	394.322	(2.059.938)	2.000.000	(59.938)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	23.550	(59.165)	(35.614)	12.044	(59.165)	(47.121)
Handbært fé í ársbyrjun	70.931		70.931	97.848		97.848
Handbært fé í árslok	94.481	(59.165)	35.317	109.892	(59.165)	50.727

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Yfirlýsing um stjórnarhætti.

Um stjórnarhætti sveitarfélagsins gilda sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, með síðari breytingum og samþykkt um stjórn sveitarfélagsins nr. 774/2013. Bæjarstjórn er kjörin í almennum kosningum af íbúum sveitarfélagsins á fjögurra ára fresti.

Bæjarstjórn ber ábyrgð á því að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits og það sé formlegt, skjalfest og sannreynt reglulega. Innra eftirlitið á að vera til þess fallið að veita vissu um að sveitarfélagið nái árangri og skilvirkni í starfsemi í samræmi við markmið sveitarfélagsins, að það veiti áreiðanlegar og réttmætar fjárhagsupplýsingar til ytri aðila og það hlúti lögum og reglum sem gilda um starfsemina.

Um áhættustýringu er vísað til ákvæða í VII kafla sveitarstjórnarlaga, s.s. um fjárstjórnarvald, bindandi áhrif ákvörðunar um fjárhagsáætlun ársins, ábyrga meðferð fjármuna, miklar fjárfestingar og skuldbindingar og takmarkanir er varða veðsetningar og ábyrgðarveitingar. Sveitarfélagið fer að ákvæðum sveitarstjórnarlaga hvað þetta varðar.

Fjöldi fulltrúa í bæjarstjórn og nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum sveitarfélagsins er tilgreindur í samþykkt um stjórn sveitarfélagsins sem aðgengileg er á heimasíðu þess. Á heimasíðunni má einnig sjá hverjir sitja í einstaka nefndum, ráðum og stjórnnum.

Í 2. tölul. 44 gr. sveitarstjórnarlaga kemur fram regla um kynjahlutföll í nefndum sem bæjarstjórn velur í. Sveitarfélagið gætir að þessum reglum við skipan í nefndir. Að því er bæjarstjórnina varðar ræðst samsetningin af röðun á framboðslista og niðurstöðum kosninga til sveitarstjórnar. Í bæjarstjórn eru 11 fulltrúar, 6 karlar og 5 konur. Þar sitja nú fulltrúar með ólíkan bakgrunn og menntun.

Um siðareglur og góða starfshætti er fjallað í 29. gr. sveitarstjórnarlaga. Sveitarfélagið hefur sett sér siðareglur og er nýjasta útgáfa þeirra dags. 27. janúar 2015 og er hún aðgengileg á heimasíðu sveitarfélagsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 eru sveitarfélög sjálfstæð stjórnvöld sem er stjórnað af lýðræðislega kjörnum sveitarstjórnnum í umboði íbúa sveitarfélagsins. Sveitarfélagið sinnir þeim verkefnum sem því er falið lögum samkvæmt, m.a. varðandi fræðslu- og uppeldismál, félagsþjónustu, æskulýðs- og íþróttamál, menningarmál, hreinlætismál og umhverfismál. Jafnframt fylgir það kröfum sem gilda um starfsemi þess í öðrum lögum, s.s. stjórnsýslulögum, lögum um jafna stöðu og jafnan rétt karla og kvenna og lögum um opinber innkaup. Einnig eru í gildi siðareglur dags. 27. janúar 2015, sem settar hafa verið á grundvelli 29. gr. sveitarstjórnarlaga og aðgengilegar eru á heimasíðu sveitarfélagsins.

Engin veruleg frávik hafa verið greind af hálfu opinberra eftirlitsaðila eða endurskoðenda hvað varðar starfsemi sveitarfélagsins sem tengist umhverfis, félag- og starfsmannamálum, mannréttindum eða spillingar- og mútumálum.